

מסורת הש"ס

(א) גיה שאינה עשויה... (ב) לקמן ט. (ג) וכו' מין... (ד) לקמן ט. (ה) לקמן ט. (ו) לקמן ט. (ז) לקמן ט. (ח) לקמן ט. (ט) לקמן ט. (י) לקמן ט.

תורה אור השלם

1. כי איל עמי אורח לא... 2. ויהי ישיעו לא יצא... 3. ויהי אילי אורח... 4. מלכס כ כ ד

הגרות הב"ח

(א) ג' לא הוה מחיה... (ב) חוב ליה דר הוא... (ג) חוב ליה דר הוא... (ד) חוב ליה דר הוא... (ה) חוב ליה דר הוא...

מוסף רש"י

עריסתיא עריסתיא... שטת שטת... מוכרין כל העיר... מוכרין כל העיר... מוכרין כל העיר... מוכרין כל העיר... מוכרין כל העיר...

ועשו מחילות לראשי המבואות... כל שחוק לעיר להשתמר הגרעיני... ולא חשיב ליה מחילה לנרף את המבואות ולעשות העיר אחת ועש"ס שמיחיה של קיימא הימה: פירא. שזה כמו פירא דכוורי בתמי מענית

עושיין פסין פרק שני עירובין

כו.

שליפניהו. דלא ק"ל הא תקנתא: נקטינהו מכסריה. שלא יחזור רב הונא ומקנס: איסיביה. לטועיה דשפיר עבד: עיר חדשה מודדין לה משיבסה. אם מוקפת חומה ולינה מיושבת כולה כשאל למדוד החומה לא ימוד לה מן החומה אלא מן הנתיב דחומתה לאו חומה הוא ולי נמי. האי פדקס הרי הוקף ימים וישיבתה חדשה שקדמה חומתה לשיבתה אבל ישנה ששיבנה ישנה וקדש לחומתה מודדין לה מחומתה: ודאי נמי. האי פדקס הרי הוקף ימים רבים והן השומרה נעשה עכשיו והוקף הפדקס לאו אדעתא דהך דירה היה דומי כי הוקף ולבסוף ישב: א"ל רב פפא לרבא. לטועיה: אדרכלין. נגלים שעושים מחילה ללל סנינומיה: כשנונים צמחה: כיון דללנישוסא. היא ולמחר כמרי לה לאו כלום היא והא נמי ללנישוסא דיוס ולינה בעלמא היא דעבידא ולא דירה היא: לנתח. שלא לדור שם אלא להשתמר מה שיניחו שם: עריסתיא. שטות שטות לנד וכלל שכונה היו מבואות הרבה ולא המיר לא העיר כולה ביחד ולע"פ שהיתה עיר קטנה שאין נכנסין בה ששים ריבוא ותמן לקמן (דף נג.) עיר של יחד מערבין את כולה היינו של יחד שאינה דומה לדגלי מדבר של ששים ריבוא: משום ארבע דבי מורי.

שליפניהו אור רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע נקטיניהו מבחריה למחר איתיביה רבינא לרבא "עיר חדשה מודדין לה משיבסה וישנה מחומתה איו היא חדשה ואיו היא ישנה ישבה חוקפה והאי נמי כהוקפה ולבסוף ישבה דמי א"ל רב פפא לרבא והאמר רב אסי במחיצות אדרכלין לא שמה מחיצה אלמא כיון דללנישוסא עבידא לה לא היא מחיצה ה"נ כיון דללנישוסא עבידא לא היא מחיצה (ב) ואמר רב הונא בריה דרב יהושע לרבא והאמר רב הונא במחיצה העשויה לנחת לא שמה מחיצה דהא רבה בר אבוח מערב לה לכולה מחווא עריסתיא עריסתיא משום (ג) פירא דבי תורי והא פירא דבי תורי כמחיצה העשויה לנחת דכמי פירא עליהו ריש גלותא יחכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו: א"ר אלעאי שמעתי מר"א ואפי' בית בור: מתניתין דלא כחנניה דחניא חנניה אומר ואפילו היא ארבעים סאה כאסטרטיא של מלך א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו שנאמר ויהי וישעיהו לא יצא (א) הצר התיכונה כתיב העיר וקרינן גתניא מבאן לאסטרטיא של מלך שהיו כעיריות בינוניות היוין בית בור ומ"ס מ' סאה היוין וישעיהו מאי בעי התם אומר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן מלמד שחלה חוקיה והלך ישעיהו והושב וישבה על פתחו מכאן לת"ח שחלה שמושיבין וישבה על פתחו ולא מילתא היא דילמא אתי לאיגרוי ביה שטן: וכן שמעתי הימנו אנשי חצר ששכח אחד ולא עירב ביתו אסור: והתנן ביתו אסור להוציא ולהכניס לו ולהן אומר רב הונא בריה דרב יהושע אומר רב ששת לא קשיא הא

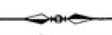
מערב בכולה מחווא עריסתיא. פי' רש"י לא המיר לערב כולה יחד לע"פ שהיתה עיר קטנה ותמן לקמן (ו) עיר של יחד מערבין את כולה וקשאו דכ"פ כיצד מערבין (לקמן דף ט.) אמרינן דשל רבים הוא דקאמר רבה בר אבוח מערב לכולה מחווא עריסתיא דכל חד חד מהו שזיר לתכרידי ועיר של יחד לא נעו שזיר אס לא שהיתה של רבים קודם אלא ודאי של רבים הימה (ז) ולעיל (ז) נמי משמע שהיתה של רבים גבי אבולי דמחוא דלמיר אילמלא דלתמי' ועולות בלינה היו חייב עליה משום רה"ר משמע דהו שם ס' כרוא מ"מ אי לאו משום פירי דמי תורי היו יכולין לערב כל העיר יחד והו משעיר"י דיונין לר' יהודה או שלש חצרות לר' שמעון: דבי תורי. פירא קונטרס דמחוא עיר שאין לה חומה ועשו מחילה כדכתיב מנחות לכל נד לשמור גרעינין ולא חשיב מחילה להטריף המנחות ולעשות כל העיר כאחת לפי שהיה קודם לא נעשה עריסתיא משום (ג) פירא דבי תורי והא פירא דבי תורי כמחיצה העשויה לנחת דכמי פירא עליהו ריש גלותא יחכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו: א"ר אלעאי שמעתי מר"א ואפי' בית בור: מתניתין דלא כחנניה דחניא חנניה אומר ואפילו היא ארבעים סאה כאסטרטיא של מלך א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו שנאמר ויהי וישעיהו לא יצא (א) הצר התיכונה כתיב העיר וקרינן גתניא מבאן לאסטרטיא של מלך שהיו כעיריות בינוניות היוין בית בור ומ"ס מ' סאה היוין וישעיהו מאי בעי התם אומר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן מלמד שחלה חוקיה והלך ישעיהו והושב וישבה על פתחו מכאן לת"ח שחלה שמושיבין וישבה על פתחו ולא מילתא היא דילמא אתי לאיגרוי ביה שטן: וכן שמעתי הימנו אנשי חצר ששכח אחד ולא עירב ביתו אסור: והתנן ביתו אסור להוציא ולהכניס לו ולהן אומר רב הונא בריה דרב יהושע אומר רב ששת לא קשיא הא

להלן משכונה לכונה והו כחריץ צפון ב' חצרות דלמרינן לקמן (דף עח.) משערינן סמים ואין מערבין אחת והא (ג) נלא משמע כפירא אלא משום דהויה מחילה עשויה לנחת: והתנן ביתו אסור ו' וי"ה. וליכא למימר דמתנינן דמבטל כדדיא רשות ביתו דאס כן מאי לא מלמאי לי חכר אי נמי משמע ליה דמתנינן איירי אפילו כסמס: ולא

עד האבונרנקא נדר מכאן וגדר מכאן בקנה קנה פחות מג' להפסיק בין הדרך לבוסתנא ויעלולו צאחו שביל ורבה כי שליפניהו לא לאסור אלא להקל עליו דמ"ל דמרי לעלולו כדכונה בוסתנא דיון דכנה ליה אבונרנקא בבוסתנא שיה לכולה בוסתנא חצר לאבונרנקא והו מוקף לדירה ואתו תלמידי דרבא רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע נקטיניהו דלא ליהדר רב הונא בר חנינא ולתיקניהו והיהא שעתא לא אדכור להו דלוח שפיר עבד דשליפניהו ולמחר אדכור ואומציה דלמחר איתיביה רבינא לרבא עיר חדשה כו' והאי בוסתנא נמי כהוקף ולבסוף ישב דמי שקודם נטיעתו מקיפין אותו ולאחר שגדל האילן עשו האבונרנקא סביב הלקן שפיר עבד רב הונא בר חנינא ורב פפא אומציה ממחית אדרכלין דהא מחילה לאבונרנקא נמי לעניות עבידא וכן לנחת להשתמש להניח בה עליותיהן ולגושיהן שפוטשים שם ושאר כלי תשמיש קרי עליהו רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע שלא נזכרו אמתול וסמס. רחמה שחורין של רב הונא בר חנינא ועכשיו נעשו חכמים להקור עליון ולהיטיב לא ידעו אמתול וכן עוקר: כאיסטרטיא של מלכס. רחמה שפלין פלטיין ושם היו מטיילים תמיד אלמא איכא דירה כהי: ושינה. ר' אלעאי ותנניה: הסיכונה. אחרי פלטיין של חוקיה דאי חצר שלפני תמים והאי החלוטה הוה קרי לה וע"ג דגדולה היא כעיר קרי לה חצר ולא הוקפה לדירה: מאי צעי הסס. כדכונה שחורין פלטיין שאינה לדרך יציאה: להושיב וישבה. של תלמידים לעסוק בצורה על פתחו שלא היא שמה רשות למלאך המות ליכנס שם: שטן. מלאך המות דכי חזר (דמנעו צהי הדדי מיגרי צוה): אשוי חצר ששכח אחד מן כו'. ודאי תמי' כשביטל הן רשות שהיה לו בתנאי מיירי דאי לא נטיל חץ כחצר אמתול לעלול מבחיהן ככל אחד ואחד הן והחצר רשות כולן וחלקו אומר עולין ואשמעינן ר' אלעאי דהמבטל רשות חצירו רשות ביתו נמי נטיל ועשה אורח אלפן לסיכך חץ ביתו מותר להן אבל הוא אסור להכניס ולהוציא מביתו לחצר ואף על פי שהו מותר להכניס ולהוציא מפתח בחיהן לחצר דמתנן צ"י הדך (לקמן ט.) ושלפן מותר לו ולכן כשאר כל אדם הנכנס לחצר חצירו ומותר לו להוציא מפתח חצירו לחצר דהא רשותא דהו הוא והכא נמי כיון (דכטל הוה דירמו) מניחו (ז) מיהא אסור הוה להוציא ולא אמרינן כיון דביטל להו רשות ביתו נמי נטיל כמחיהן דכשלא מנחיהן לא ידעו מנכנס מניחיהן איכא למימר כמינש בעלמא הוה אכל מביתו חוזר ומחיק כרשותו הוה ואוסר עליהם והן עליו דמתנן כפרק הדר וסס' מי שנתן רשותו והוציא בין כשוגג בין במזיד הרי זה אוסר: והא סגן. לקמן כפרק הדר ביתו אסור להכניס ולהוציא לו ולכן אמרינן הסס ביתו הוה דלמיר לאסור להם הא חצירו שריא להוציא מבחיהן לחצר שרשותו שולט בה ה"ד אי דלא ביטל חצירו אמאי שריא ואוקימנא כשביטל רשות חצירו ולא נטיל רשות ביתו וקסבר המבטל רשות חצירו רשות ביתו לא נטיל לפיכך חצר כולה שלפן היא ובימו מיוחדת לאסור להן להוציא מרשותו לרשותו: ממני

מנח"מ

עין משפט
גר מצוה

רבינו הגנאל

רבינו הגנאל (השקף) שוקת הא אמר רב אסי האי מחיצת אדרכלין לאו שיהיה מחיצה. פי' כי אינה עשויה מחיצה לשריה אלא (ג) למסע החיות. מהקנה קנה פחות מג' כפי מחיצת אדרכלין הוא דעבידא ללנישוסא כעלמא אינה מחיצה שפתח לטלטל בחובה בשבת. כמו מחיצת של שירות הולכי דרכים. ובא רב הונא בריה דר' יהושע נמי וסויהא לרבא ואמר מחיצה זו אינה עשויה לנחת. פי' להיות קבועה לעולם ככיון אלא רצוי הוא. ואמר רב הונא כל מחיצה שפתח לטלטל בתוכה בשבת (ז) כמו מחיצה שאינה עשויה לנחת אינה מחיצה. ועוד אמר רב אבוח פטור למחוא עריסתיא עריסתיא. פי' מחיצת חוקתא שירחא דכבינן וקרינן ושירות לנחת. פי' עריסתיא שכונות שכונות. וכיון שהסמיכו כולן כרוא. וכי מה עשה רב הונא שלא כהונן. הוה קרי עלייהו חכמים המה להרע וגו'. כירא חזר באר דמסאס ואר כי היא רפן העיר הגדולה. וכבר ראו פי' לרבנותו הגאותיו והתי' וה' אבל אנו בתנאי שריא קבלה בירדן. מחיי' שירא אחר דרשו. ויהי ישעיהו לא יצא חצר התיכונה. כתיב עיר וקרינן חצר מיכן לחצר של מלכס שריא כעיריות כעיריות. ובהא פליגי הוה דיון סבר שיריות בינונית לי סאה ונגויה סבר פי' סאה. ישעיהו מאי בעי התם. אומר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שחלה חוקיה ורב ישעיהו והושב וישבה על פתחו מיכן לחצר: שחלה שמושיבין וישבה על פתחו. ולא מילתא היא דילמא מיגרי שטן. היא דילמא מיגרי שטן. אנוש חצר ששכח אחד מנטי ולא עירב ביתו אסור להכניס ולהוציא לו. אבל לחן מותר. והתנן ביתו אסור לו ולחן.

אז"ל רבתי היא לסיכך נמ' חלק חתכס היא שפיקן ולבסוף חוקה שיהא שיהא ללפוף יבנה וכו'. (ג) נראה דלפן זיל אלא ללנישוסא וזיל חיות אלו למחש החיות זיל לקמן ט' פירא דבי תורי. ופי' ענין עין משפט.

(ג) נראה דלפן שאינה כמו מחילה עשויה לנחת.